

Standardy Ochrony Małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym w Psarach

15.02.2024 r.

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna

Postanowienia ogólne

Rozdział 1. Sposób dokumentowania wypełniania obowiązku kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności

Rozdział 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem

Rozdział 3. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

Rozdział 4. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz za wszczynanie procedury „Niebieska Karta”

Rozdział 5. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

Rozdział 6. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

Rozdział 7. Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

Rozdział 8. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Rozdział 9. Monitoring stosowania standardów

Rozdział 10. Przepisy końcowe

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy — Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
5. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Postanowienia ogólne

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:
 - a) zwrócenie uwagi personelu szkoły, rodziców i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich uczniów przed krzywdzeniem;
 - b) określenie zakresu obowiązków przedstawicieli szkoły w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony małoletnich uczniów przed krzywdzeniem;
 - c) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich;
2. Personel szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia ucznia, monitoruje sytuację ucznia oraz stosuje zasady określone w Standardach;
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel wobec uczniów jakiegokolwiek formy przemocy.
4. Ze Standardami zapoznawany jest cały personel placówki, a także uczniowie i ich rodzice/prawni opiekunowie, zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.
5. Dyrektor wyznacza zespół interwencyjny w skład którego wchodzi: wychowawca, pedagog szkolny, psycholog, pedagog specjalny), którego zadaniem jest reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru interwencji, zgłoszeń oraz jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standardów.
6. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu odpowiedzialny jest nauczycieli informatyki.

Rozdział 1

Sposób dokumentowania wypełniania obowiązku kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

1. Standardem jest rekrutacja pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a pracodawca dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw małoletnich i poszanowanie ich godności.
2. Szkoła dba, aby osoby w niej zatrudnione – zarówno pracownicy pedagogiczni, jak i niepedagogiczni, w tym osoby pracujące na podstawie umowy-zlecenia oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z uczniami oraz nie stanowiła dla nich zagrożenia.
3. Dyrektor szkoły weryfikuje w Rejestrze Sprawców Przestępstw Seksualnych każdą osobę przed dopuszczeniem jej do pracy z uczniami.
4. Kandydat/kandydatka składa oświadczenia o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych; o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych zgodnie ze wzorem z załącznika nr 1.

Rozdział 2.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a personelem szkoły jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.
2. Personel działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich uprawnień i kompetencji.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych), stażystów, praktykantów i wolontariuszy.
4. Podstawowe standardy określające zasady bezpiecznych relacji obejmują w szczególności:
 - 1) Utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych uczniów.

- 2) Zachowanie szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy.
 - 3) Wyznaczanie jasnych granic w postępowaniu i oczekiwaniach, egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym, że odpowiedzialność jest po stronie ucznia, a konsekwencje wynikają z jego działania.
 - 4) Reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego.
 - 5) Uwzględnianie potrzeb ucznia oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów, w tym dostosowanie metod i form pracy dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ucznia niepełnosprawnego i ucznia zdolnego.
 - 6) Równe traktowanie uczniów bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
 - 7) Kontakt z uczniami odbywa się co do zasady wyłącznie w godzinach pracy szkoły i dotyczy celów edukacyjnych lub wychowawczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z uczniami poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrekcję i uzyskać zgodę rodziców małoletniego ucznia.
 - 8) Jeśli uczeń i jego rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych uczniów.
5. W relacji personelu z małoletnimi uczniami niedopuszczalne jest w szczególności:
- 1) stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
 - 2) ujawnianie informacji wrażliwych w celach prywatnych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;
 - 3) zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
 - 4) erotyzowanie relacji (flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenie) oraz seksualizacja relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne);

- 5) utrwalanie wizerunku ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
- 6) proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności.

Rozdział 3.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Na potrzeby Standardów opracowano zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że małoletni uczeń jest krzywdzony.

2. Zadania dyrektora szkoły:

- 1) Przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego.
- 2) Zwołuje zespół interwencyjny
- 3) Bierze udział w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi.
- 4) W sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec małoletniego podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieska Karta”.
- 5) W przypadku, gdy małoletni doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą, składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu lub zawiadamia policję lub prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa.
- 6) W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia policję.
- 7) W sytuacji, gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny, zawiadamia policję.
- 8) W przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni, a wcześniejsze metody postępowania szkolnego okazały się nieskuteczne, zawiadamia sąd.
- 9) Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla małoletniego.
- 10) Prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego.
- 11) Zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań, np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec małoletnich.

3. Zadania pedagoga i psychologa szkolnego:

- 1) Sporządza notatkę służbową w sprawie przemocy w rodzinie (załącznik nr 2).
 - 2) Diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny.
 - 3) Przeprowadza rozmowy z małoletnim oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami.
 - 4) Pozostaje w kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących małoletniego.
 - 5) Pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy.
 - 6) Informuje rodziców o możliwych kierunkach wsparcia ucznia.
 - 7) Kieruje małoletniego oraz rodziców/prawnych opiekunów do placówek specjalistycznych.
 - 8) Współpracuje ze specjalistami pomagającymi małoletniemu i jego rodzinie.
 - 9) Dokumentuje podejmowane działania względem małoletniego i jego rodziny (załącznik nr 3).
 - 10) Dbą o to, by na terenie szkoły znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy.
 - 11) Udostępnia wszystkim pracownikom wykaz danych adresowych lokalnych placówek pomocowych zajmujących się ochroną małoletnich oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia i współpracuje z tymi instytucjami (tj. MGOPS w Woźnikach, Zespół Interdyscyplinarny, policja, sąd rodzinny, CPR Lubliniec, Punkt Konsultacyjny w Woźnikach).
4. Zadania wychowawcy:
- 1) Zgłasza podejrzenie przemocy w rodzinie uczniu dyrektorowi szkoły, psychologowi i pedagogowi szkolnemu, sporządza notatkę służbową (załącznik 3).
 - 2) W razie konieczności uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty”.
 - 3) W przypadku, gdy uczeń ma obrażenia, zapewnia pomoc medyczną (gabinet higienistki szkolnej). W sytuacji braku możliwości skorzystania z pomocy higienistki, wychowawca korzysta z pomocy i wsparcia innego nauczyciela znajdującego się na terenie szkoły, zapewniając uczniowi poczucie bezpieczeństwa i udzielenie pierwszej pomocy. W uzasadnionych przypadkach wzywa pogotowie ratunkowe.
 - 4) Pozostaje w kontakcie z rodzicami ucznia.
 - 5) Opracowuje wspólnie z zespołem plan wsparcia krzywdzonego.
 - 6) Udziela wsparcia uczniowi oraz monitoruje jego sytuację.
 - 7) Monitoruje zespół klasowy, by skutki przemocy nie wpływały na sytuację szkolną ucznia.

- 8) Dbą o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami.
 - 9) Dbą o to, żeby rodzice/prawni opiekunowie znali obowiązujące w szkole standardy ochrony małoletnich, zachęca rodziców/prawnych opiekunów uczniów do angażowania się w działania na rzecz ochrony małoletnich.
 - 10) Uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji w szkole standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
5. Zadania nauczycieli:
- 1) Przekazują dyrektorowi, wychowawcy i pedagogowi lub psychologowi szkolnemu informacje o tym, że podejrzewają przemoc wobec ucznia lub zostali o tym poinformowani.
 - 2) W razie konieczności uruchamiają procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza część A.
 - 3) Dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami.
 - 4) Są zobowiązani do udzielania wsparcia wychowawcy podczas interwencji. W razie nieobecności wychowawcy zapewniają uczniowi poczucie bezpieczeństwa i udzielają pierwszej pomocy poprzez przeprowadzanie go do miejsca udzielania pomocy (tj. gabinet higienistki szkolnej). W sytuacji braku możliwości skorzystania z pomocy higienistki, korzystają z pomocy i wsparcia innego nauczyciela znajdującego się na terenie szkoły.
6. Zadania zespołu interwencyjnego (wychowawca ucznia, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny):
- 1) Zbiera dokumentację dotyczącą krzywdzonego małoletniego.
 - 2) Opracowuje plan wsparcia krzywdzonego.
 - 3) Monitoruje sytuację ucznia i udzielaną pomoc.
 - 4) Dokonuje ewaluacji procedur raz w roku.
7. Zadania niepedagogicznych pracowników szkoły:
- 1) Reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami.
 - 2) Zgłaszają obserwowane niepokojące sygnały dyrekcji szkoły, pedagogowi/psychologowi szkolnemu lub nauczycielom.

8. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub prawnego opiekuna:

1) W przypadku podejrzenia, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu,* wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy zadbać o jego bezpieczeństwo i odseparować go od rodzica/prawnego opiekuna podejrzanego o krzywdzenie i zawiadomić policję.**

2) W przypadku stwierdzenia zaniedbania ucznia przez rodzica/prawnego opiekuna, należy zadbać o bezpieczeństwo ucznia, porozmawiać z rodzicem/prawnym opiekunem, powiadomić o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego. W przypadku braku współpracy rodzica/prawnego opiekuna istotne jest powiadomienie MGOPS w Woźnikach.

3) W przypadku, gdy małoletni doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (poniżanie, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań, powinno się zadbać o bezpieczeństwo ucznia, przeprowadzić rozmowę z rodzicem/prawnym opiekunem podejrzanym o krzywdzenie, powiadomić o możliwości wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna istotne jest powiadomienie MGOPS w Woźnikach*** i — w uzasadnionych przypadkach — złożenie do sądu rodzinnego wniosku o wgląd w sytuację rodziny. ****

*Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

**W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane ucznia, dane osoby podejrzonej o krzywdzenie oraz wszelkie znane ci fakty w sprawie.

***Ośrodek powiadom na piśmie lub mailowo. Pamiętaj o podaniu wszystkich znanych ci danych ucznia (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców), opisz wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie znane ci fakty.

****Wniosek złoż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania ucznia. We wniosku podaj wszystkie znane ci dane małoletniego (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałaś/eś

9. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osoby trzecie:

1) W przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu,* wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy zadbać o jego bezpieczeństwo, odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie i zawiadomić policję.

**

2) W przypadku, gdy małoletni doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (poniżanie, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań, powinno się zadbać o bezpieczeństwo ucznia, odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie, zakończyć współpracę/ rozwiązać umowę z osobą krzywdzącą małoletniego.

3) W przypadku, gdy małoletni doświadcza innych niepokojących zachowań, należy zadbać o bezpieczeństwo małoletniego, odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie, przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończyć współpracę.

*Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

**W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane ucznia, dane osoby podejrzonej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

10. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17. roku życia:

1) W przypadku podejrzenia, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu,* wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy zadbać o jego bezpieczeństwo i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie, przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami uczniów uwikłanych w przemoc. Równolegle należy powiadomić policję lub sąd rodzinny, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa. **

3) W przypadku, gdy małoletni doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (poniżanie, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań, powinno się zadbać o bezpieczeństwo ucznia, odseparować od osoby

podejrzanej o krzywdzenie, przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracować działania naprawcze.

4) W przypadku powtarzającej się przemocy wskazane jest skierowanie wniosku o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego.***

*Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

**Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane małoletniego i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

***Wniosek złóż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego. We wniosku podaj wszystkie znane ci dane małoletniego (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałeś/eś).

Rozdział 4.

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz za wszczynanie procedury „Niebieska Karta”

1. W przypadku podjęcia przez personel placówki informacji, że małoletni może być krzywdzony, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji, poczynionych ustaleń i przekazuje uzyskaną informację wychowawcy i pedagogowi/psychologowi, którzy sporządzają kartę dokumentowania zdarzeń.
2. Dyrektor podejmuje decyzję o uruchomieniu „Niebieskiej Karty” i wyznacza osobę wszczynającą procedurę.

3. Osobą odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” (wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”) jest nauczyciel – wychowawca, nauczyciel znający sytuację domową małoletniego lub pedagog, psycholog szkolny.
4. W przypadku ujawnienia zaniedbania małoletniego przez rodziców, ich niewydolności wychowawczej właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego, celem wglądu w sytuację rodziny.
5. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego albo osoby mu najbliższej osoba ujawniająca zdarzenie bezzwłocznie dzwoni na numer alarmowy 112.
6. Wszyscy pracownicy szkoły, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęli informację o krzywdzeniu ucznia lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, poza tymi informacjami, które przekazywane są uprawnionym instytucjom.

Rozdział 5.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między uczniami pełnoletnimi i niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby zarówno małoletnich, jak i pełnoletnich uczniów.
2. Standardem jest tworzenie atmosfery życia szkolnego, które promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
3. Uczniowie angażowani są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4. Niedozwolone jest w szczególności:
 - a) stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek ucznia, w jakiegokolwiek formie;
 - b) używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
 - c) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych uczniów;
 - d) zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
 - e) stosowanie zastraszania i gróźb;
 - f) utrwalanie wizerunku innych uczniów poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydić;

g) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

Rozdział 6.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Nauczyciel informatyki — koordynator do spraw bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych — odpowiedzialny jest za instalowanie i aktualizowanie programów antywirusowych i zapór sieciowych w celu ochrony systemów przed atakami złośliwego oprogramowania i blokowania na komputerach szkolnych materiałów niedostosowanych do wieku.
2. Infrastruktura sieciowa szkoły zapewnia dostęp do Internetu personelowi i uczniom, w czasie zajęć pod nadzorem pracownika szkoły.
3. W przypadku użytkowania sprzętu z dostępem do Internetu pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z Sieci podczas zajęć.
4. W szkole prowadzone są raz w roku działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, a na jej terenie dostępne są materiały edukacyjne z tego zakresu.
5. Na terenie szkoły dostępna jest sieć wifi, zabezpieczona hasłem dostępu.
6. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści nauczyciel stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a swoje ustalenia przekazuje dyrektorowi, który organizuje dla ucznia rozmowę z psychologiem lub pedagogiem. Jeśli ten uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze.

Rozdział 7.

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

1. W przypadku zgłoszenia o dostępie do treści nieodpowiednich, nauczyciel informatyki ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia ucznia, który dokonał czynu, i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia sieci szkolnej, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. Z poczynionych ustaleń sporządza *Kartę przebiegu interwencji*. (załącznik 3)

2. Jeśli treści niebezpieczne dotyczą osób niezwiązanych ze szkołą, dyrektor zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom (Policja), przekazując zabezpieczone materiały.
3. Jeśli uczestnikami zdarzenia są uczniowie szkoły, przeprowadzona jest z nimi rozmowa psychologa lub pedagoga szkolnego na temat emocji, jakie może budzić materiał, do jakich zachowań zachęca, omówione zostają także konsekwencje zdarzenia wynikających ze złamania statutu szkoły.
4. Powiadomieni zostają rodzice/opiekunowie małoletnich, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach szkoły (środki oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne).
5. Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).
6. Postępowanie w przypadku cyberprzemocy:
 - 1) Uczeń, który stał się ofiarą lub był świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności szkolnej przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.), powinien zgłosić sytuację do wychowawcy klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego.
 - 2) Przedstawiciel personelu, do którego dotarła informacja, próbuje ustalić okoliczności zdarzenia.
 - 3) O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice/prawni opiekunowie, którzy wspólnie z nauczycielem informatyki i zespołem interwencyjnym ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic czy szkoła.
 - 4) Pedagog/psycholog szkolny udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej ofierze, wyjaśniając również rolę szkoły w przeciwdziałaniu zjawisku cyberprzemocy i kolejne etapy postępowania szkoły.

- 5) Jeśli czynu dokonał uczeń szkoły, pedagog lub psycholog szkolny powinien przeprowadzić z nim rozmowę, w wyniku której ustali, czy istnieją przesłanki do zgłoszenia sprawy Policji (przestępstwa ścigane z urzędu), czy wystarczające będzie zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego.

Rozdział 8.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Zespół interwencyjny powołany przez Dyrektora ma za zadanie:

1. Rozpoznanie sygnałów wskazujących na krzywdzenie małoletniego:

- 1) Zdobycie wiedzy o krzywdzeniu małoletniego.
- 2) Sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji.
- 3) W przypadku dostrzeżenia sygnałów przez szkołę należy je zweryfikować, zbierając informacje pochodzące od innych pracowników szkoły oraz zawarte w dokumentacji.
- 4) Pedagog szkolny zbiera informacje i koordynuje działania zmierzające do pomocy uczniowi w szkole oraz współpracuje z innymi instytucjami i osobami, np. kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym.
- 5) Nauczyciel wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna zwracają uwagę na ślady pobicia małoletniego, oznaki bólu przy poruszaniu się itp.
- 6) Wychowawcy i nauczyciele obserwują zaburzone zachowanie małoletniego, które może być skutkiem krzywdzenia.
- 7) W razie potrzeby nawiązuje się kontakt z pracownikami innych służb i instytucji zajmujących się małoletnim i jego rodziną w celu pozyskania dodatkowych informacji.

2. Analiza zebranych informacji:

- 1) diagnoza problemu krzywdzenia małoletniego — po zebraniu i analizie informacji należy ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia małoletniego;
- 2) zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia małoletniego.

3. Wsparcie szkoły udzielane krzywdzonemu małoletniemu:

- 1) Podjęcie próby współpracy z rodzicami/prawnymi opiekunami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i rozwiązywania jego problemów.

- 2) W uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie policji, sądu rodzinnego lub prokuratury).
- 3) Objęcie małoletniego na terenie szkoły konieczną pomocą psychologiczno-pedagogiczną w realizowaniu przez nie zadań szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami.
- 4) Korygowanie zaburzenia zachowania małoletniego w ramach codziennej pracy wychowawców i nauczycieli.

Rozdział 9.

Monitoring stosowania standardów

1. Za monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich odpowiedzialni są nauczyciele specjaliści: pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny.
2. Pedagog, psycholog, wychowawcy, dyrektor odbierają zgłoszenia dotyczące problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów i reagują na te zgłoszenia. Konsultują się w miarę potrzeb z innymi podmiotami. W uzasadnionych przypadkach mogą zgłaszać sprawy odpowiednim służbom (MGOPS, policja, sąd rodzinny, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego, prokuratura).
3. Zespół nauczycieli specjalistów okresowo przeprowadza diagnozę dotyczącą problematyki przemocy i zagrożeń — ankietę monitorującą poziom realizacji standardów raz na dwa lata.
4. Dyrektor wprowadza niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie standardów ochrony małoletnich.
5. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadczają podpisem (załącznik nr 4).
6. Rodzice/prawni opiekunowie uczniów zapoznawani są ze Standardami podczas zebrań z rodzicami, każdorazowo na początku roku szkolnego, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów. Zapoznanie się z dokumentem każda osoba potwierdza swoim podpisem na stosownym oświadczeniu lub w przypadku nieobecności rodzica/prawnego opiekuna na wywiadówce — w ciągu 7 dni od przekazania przez wychowawcę za pośrednictwem e-dziennika informacji o konieczności zapoznania się ze Standardami.

7. Uczniowie zapoznawani są ze Standardami podczas jednych z zajęć z wychowawcą realizowanych w miesiącu wrześniu każdego roku, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 30 dni. Za potwierdzenie faktu zaznajomienia się z dokumentami służy lista obecności na zajęciach, podczas których te procedury były omawiane. Uczniowie nieobecni zobowiązani są do zapoznania się z procedurami i podpisania stosownego oświadczenia (załącznik 5).

Rozdział 10.

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie internetowej szkoły.

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA
PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNICH

.....
miejscowość, data

Ja, nr PESEL.....

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej
i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się
przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi
w Liceum Ogólnokształcącym i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
Podpis pracownika

Psary,

Notatka ze zdarzenia

Imię i nazwisko małoletniego, klasa

Opis sytuacji, zdarzenia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Podpis nauczyciela

KARTA PRZEBIEGU INTERWENCJI

Imię i nazwisko małoletniego, klasa:

.....

Przyczyna interwencji:

.....

Osoba zawiadamiająca (imię i nazwisko, stanowisko/klasa):

.....

Opis podjętych działań	Data
Spotkanie z rodzicami	
Forma podjętych działań: a) zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa b) wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny c) powiadomienie Policji d) szkolna pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie:..... e) inny rodzaj interwencji, jaki.....	
Plan pomocy małoletniemu	
Działania szkoły	
Działania rodziców	
Wynik interwencji	

Załącznik nr 4

.....

miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH
W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W PSARACH**

Ja, nr PESEL.....

oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi
w Liceum Ogólnokształcącym w Psarach oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....

Podpis

Załącznik nr 5

.....
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH
W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W PSARACH**

Ja, oświadczam, że zapoznałam/em się
ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Liceum Ogólnokształcącym w Psarach.

.....
Podpis